



Zgodbe, ki spremi- njajo

Mednarodna strokovna
konferenca pod častnim
pokroviteljstvom Varuha
človekovih pravic

Ptuj, 20. november 2019

www.sociolab.si

 **SocioLab**
ekosistem socialne ekonomije

Tip publikacije: Zbornik mednarodne konference

ZGODBE, KI SPREMINJAJO
Mednarodna strokovna konferenca pod častnim pokroviteljstvom Varuha
človekovih pravic

Urednica: Dr. Lidija Tušek

Programski odbor Dušanka Lužar Šajt, dr. Karolina Babič, Sebastjan Pikl, Mateja Karničnik,
dr. Lidija Tušek, Petra Peternel

Uredniški odbor: Dr. Lidija Tušek, Ksenija Golob, Aljaž Brodnjak, Staša Dabič Perica

Lektoriranje: ZRS Bistra Ptuj

Oblikovanje: ZRS Bistra Ptuj

Naklada: 150 izvodov

Izdal in založil: ZRS Bistra Ptuj

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

330.342.146(082)

ZGODBE, ki spreminjajo : mednarodna strokovna konferenca pod častnim pokroviteljstvom
Varuha človekovih pravic, Ptuj, 20. november 2019 : zbornik mednarodne konference /
[urednica Lidija Tušek]. - Ptuj : ZRS Bistra, 2019

ISBN 978-961-6253-51-2

1. Tušek, Lidija

COBISS.SI-ID 97626113

Za vsebino in strokovno korektnost prispevkov odgovarjajo avtorji. Navedenih stališč ni možno obravnavati kot uradna stališča EU. Publikacija je pripravljena in izdana v okviru projekta Aktivno in povezano za nova delovna mesta in vključujočo družbo »SocioLab«, ki ga sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Republika Slovenija v okviru OP za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020.

Vsebina

Uvodna beseda častnega pokrovitelja	4
Namen konference	4
PANEL 1: Politike socialne ekonomije	5
Panelni predavatelj: Karel Vanderpoorten	5
Okrogla miza »Politike socialne ekonomije«	6
PANEL 2: Zgodbe socialnih podjetij in zadrug	7
Panelna predavateljica: Maggie O'Carroll	7
Okrogla miza »Zgodbe socialnih podjetij in zadrug«	8
PANEL 3: Financiranje razvoja socialne ekonomije	9
Panelni predavatelj: Karl H Richter	9
Okrogla miza »Financiranje razvoja socialne ekonomije«	10
SPREMLJEVALNI DOGODKI	11
Sejem socialne ekonomije	11
Predstavitev knjige »SE in zelena transformacija«	11
Podelitev nagrad »Naj socialno podjetje ali zadruga 2019« in »Naj podpornik socialne ekonomije 2019« v Podravju	11

Uvodna beseda častnega pokrovitelja

V podjetništvu še vedno premalokrat v ospredje postavljamo vrednoti vzajemnosti in solidarnosti - temeljni vrednoti socialnega podjetništva, ki daje prednost rasti socialnega kapitala pred ustvarjanjem dobička, in na ta način krepi socialno kohezivnost celotne družbe. Zgodbe zaposlovanja ranljivih skupin prebivalstva in ustvarjanja družbenih učinkov na vseh področjih so zgodbe, ki spreminjajo. To sem izkusil pri vsem mojem dosedanjem udejstvovanju, ne le kot varuh človekovih pravic, ampak pred tem tudi kot socialni podjetnik. Vesel sem, da Grunt – Zavod za socialno podjetništvo na podeželju, ki sva ga ustanovila s prijateljem Matijo Zadrgalom, uspešno uresničuje to poslanstvo. Na kmetiji Zadrgal v Komendi sva zaposlila pet invalidov, ki so z zaposlitvijo na nek način zaživel, postali so materialno neodvisni in so vstopili v neko drugo socialno okolje, ki jim omogoča razvoj. Na podeželju ni delovnih mest, predvsem pa ni delovnih mest za invalide, zato Zavod Grunt razumem kot enega izmed odgovorov na družbene izzive na tem področju. Če imaš trdno voljo, energijo in vizijo, se da vse uresničiti.

Vsak od nas bi moral biti po svojih zmogljivostih in sposobnostih čim bolj aktiven v družbi. Če želimo spremembe na bolje, jo moramo sooblikovati in vplivati na njen razvoj.

Hvala, da ste s svojimi zgodbami, vsak na svojem področju, pomemben del mreže socialne ekonomije v Sloveniji.

Peter Svetina, Varuh človekovih pravic

Namen konference

Na konferenci »**Zgodbe, ki spreminjajo**« socialna podjetja in zadruge, mednarodni gosti, predstavniki ministrstev, občin in relevantnih javnih institucij z nami delijo svoje zgodbe. Zgodbe, kako socialna ekonomija spreminja vas, nas in naše družbeno okolje, ljudi in naravo. Pripovedovanje zgodb je del vsake kulture, pripovedujemo, odkar obstaja človek, številne zgodbe se prenašajo iz roda v rod. Tudi danes so zgodbe najučinkovitejše orodje učenja. V sočloveku spodbudijo čustva, ki se bodo v prihodnosti morda spremenila v dejanja. In ravno zato želimo slišati in pripovedovati zgodbe socialne ekonomije.

Vse sodelujoče smo povabili k iskanju priložnosti za izboljšave v politikah, ki urejajo področje socialnih podjetij in zadrug, predstavili izkušnje socialnih podjetnikov in zadružnikov ter osvetlili priložnosti pri financiranju socialnih podjetij s tujimi in domačimi strokovnjaki in gosti.

Vsak izmed nas tlakuje svojo profesionalno pot, ki nas močno zaznamuje ter vpliva na nas in naše okolje. Želeli smo odkriti prelomne točke, ko se ljudje zavzamejo za stališča socialne ekonomije.

PANEL 1: Politike socialne ekonomije

Sektor socialne ekonomije predstavlja vitalni del ekonomije Evropske unije. V EU deluje več kot 2 mio subjektov socialne ekonomije, ki predstavljajo 10% vseh poslovnih subjektov. Sektor tako zaposluje 11 mio ljudi, kar pomeni 6,3 % vseh zaposlenih. Razen tega generira širši pozitiven učinek, saj prispeva k reševanju družbenih in okoljskih problemov ter k doseganju ciljev pametne, zelene, povezane in socialne EU, ki je blizu državljanom. Tudi v Sloveniji ta sektor v zadnjih letih postopno prispeva vedno več k spreminjanju družbenega in naravnega okolja na bolje, vendar še zmeraj zelo zaostaja za povprečjem EU.

Spodbudne in medsektorsko usklajene politike ter podporni ukrepi na različnih ravneh so izrednega pomena za uspešen razvoj in rast sektorja. Pri oblikovanju politik in razvoju spodbudnega poslovnega okolja za subjekte socialne ekonomije tako v EU kot Sloveniji, morajo odločevalci upoštevati specifične socialnih podjetij kot so: vrednote, načini dela, upravljanje, ne-delitev dobička, doseganje družbenih ciljev itd.

Evropski ekonomsko-socialni odbor v študiji »Nedavni razvoj v EU« iz leta 2018 med drugim ugotavlja, da so ob pomembnih premikih v politični agendi Evropske komisije v zvezi s socialnim podjetništvom, nacionalne, regionalne in lokalne politike in akcijski načrti ključni za uspešen razvoj sektorja. Strategije in akcijski načrti pomenijo pomembne sporazume med političnimi odločevalci, sektorjem, socialnimi partnerji, nosilci znanja in drugimi deležniki. V Sloveniji imamo ustrezen pravni okvir, ki ga moramo, če želimo zagotoviti preboj sektorja socialne ekonomije, v sodelovanju s Svetom za socialno ekonomijo, ustrezno nadgraditi s strategijo in z akcijskim načrtom ter poskrbeti, da se bo le-ta tudi izvajal, v sodelovanju z vsemi deležniki na različnih ravneh.

Le ob spodbudnem ekosistemu, ki vključuje vse deležnike, lahko namreč izkoristimo razvojni potencial sektorja, ki, s svojimi družbeno-inovativnimi storitvami in produkti, na podjetniški način prispeva k reševanju prenekaterega izziva, s katerim se srečujemo (okoljski problemi, trajnostna raba virov, prehajanje na krožno gospodarstvo, OVE, staranje prebivalstva, varna hrana, stanovanjska problematika mladih, kakovostna in pravična delovna mesta, prekarizacija nekaterih poklicev itd.)

Panelni predavatelj: Karel Vanderpoorten



Karel Vanderpoorten, Evropska komisija

Je aktiven v Evropski komisiji na področju socialne ekonomije, do nedavnega v GD Notranji trg, industrija, podjetništvo ter mala in srednja podjetja. Ključna področja njegovega delovanja so: digitalizacija in nove tehnologije v socialni ekonomiji, rast podjetij v socialni ekonomiji, povezovanje tradicionalnih in socialnih podjetij ter možnosti financiranja organizacij socialne ekonomije in družbenih inovacij.

Okrogla miza »Politike socialne ekonomije«

Moderatorka: Dušanka Lužar Šajt, Fundacija PRIZMA



mag. Ksenija Klampfer
Ministrica za delo, družino,
socialne zadeve in enake
možnosti



Zdravko Počivalšek
Minister za gospodarski
razvoj in tehnologijo



Anastasia Costantini
Diesis



Mojca Žganec Metelko
Združenje Socialna
ekonomija Slovenije, so.p.

Socialna ekonomija si zasluži vso pozornost in podporo.

Čas je, da v 21. stoletju ponovno odkrijemo zadružništvo na vseh področjih. Pomoč države in lokalnega okolja je pri tem več kot potrebna.

Jasna strategija.

Medsektorsko sodelovanje in usklajene politike.

Spodbuden ekosistem.



Marko Funkl
župan občine Hrastnik



dr. Ivan Žagar
župan občine Slovenska Bistrica,
predsednik Razvojnega sveta
Vzhodne kohezijske regije in Sveta
regije Podravje

PANEL 2: Zgodbe socialnih podjetij in zadrug

Socialna ekonomija prihaja od ljudi in je namenjena ljudem. Iz skupnosti - za skupnost. Zato so središče socialne ekonomije vedno izjemni posamezniki, ki skupaj s somišljeniki ustvarjajo zgodbe, ki spreminjajo njih same, njihovo neposredno okolje ter, nenazadnje, spreminjajo družbo nasploh.

Naši sogovorniki so nekateri izmed takšnih izjemnih oseb in skozi zgodbe svojih socialnih podjetij, zadrug ali drugih organizacij pripovedujejo prav o tem, da nam svet ni dan kot zacementirana stvar, ampak nam je dan kot gnetljiv material, ki ga moramo posamezniki skupaj s soustvarjalci nenehno gnesti, mehčati, spreminjati in obračati v smer, za katero verjamemo, da je do ljudi in okolja ter do bodočih generacij prijazna in pravična. Zgodbe teh posameznikov in njihovih kolegov so zgodbe, ki spreminjajo.

Panelna predavateljica: Maggie O'Carroll



Maggie O'Carroll, The women's organisation

Maggie O'Carroll je izvršna direktorica organizacije The Women's Organisation, so.p. s sedežem v severozahodni Angliji, ki ženskam pomaga, da uresničijo svoj osebni in gospodarski potencial. The Women's Organisation, ustanovljena leta 1996, je največji ponudnik usposabljanja in podpore za ženske v Združenem kraljestvu.

Maggie O'Carroll je prepoznala ženske v Združenem kraljestvu kot velik neizkoriščen podjetniški potencial in v pomoči ženskam pri ustanavljanju in rasti lastnih podjetij videla priložnost za doseg pozitivnih gospodarskih in družbenih učinkov. Maggie je Women's Organisation razvila v mednarodno organizacijo, ki nudi poslovne in izobraževalne storitve širom Evrope, na Kitajskem, Tajskem in v Afriki.

Diplomirala je na področju poslovnih ved in pridobila magisterij iz skupnostnih podjetij na Judge Business School, Univerza Cambridge. Predava o merjenju družbenih učinkov na univerzah Liverpool University Management School on Entrepreneurship in Liverpool John Moores University.

Redno sodeluje na konferencah s prispevki, povezanimi z izobraževanjem, zaposlovanjem, podjetništvom in socialnimi podjetji žensk ter aktivno sodeluje v razvoju ženske gospodarske politike na mednarodni, nacionalni in regionalni ravni. Maggie je prejemnica nagrade »Podjetniški prvak leta«, ki jo podeljuje NatWest, WISE100 pa jo je imenoval za eno najvplivnejših vodij socialnih podjetij v Veliki Britaniji.

Okrogla miza »Zgodbe socialnih podjetij in zadrug«

Moderatorka: dr. Karolina Babič, CAAP



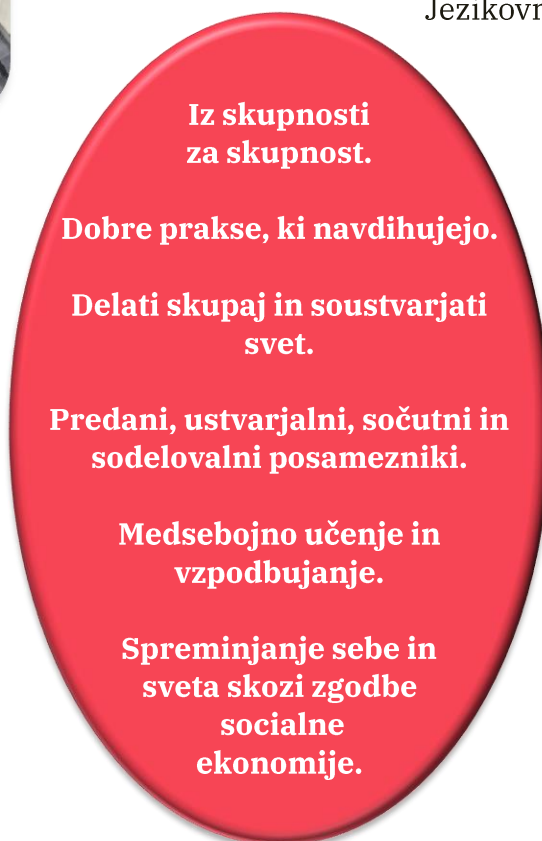
Goran Milošević
Korenika Šalovci



Tina Perić v imenu
Jezikovne zadruge Soglasnik z.o.o.



Jernej Golc
Vinarska zadruga Haloze
z.o.o., so.p.



**Iz skupnosti
za skupnost.**

Dobre prakse, ki navdihujejo.

**Delati skupaj in soustvarjati
svet.**

**Predani, ustvarjalni, sočutni in
sodelovalni posamezniki.**

**Medsebojno učenje in
vzpodbujanje.**

**Spreminjanje sebe in
sveta skozi zgodbe
socialne
ekonomije.**



Maggie O'Carroll
The women's organisation



Teja Lovrec
Kooperativa DAME
z.o.o., so.p.

PANEL 3: Financiranje razvoja socialne ekonomije

Socialno podjetništvo se na področju financiranja srečuje s podobnimi realnostmi kot vsako podjetništvo. Za njegovo uspešno izvajanje je potreben stalni pritok finančnih sredstev, kar je težko, glede na relativno nizek obseg dejavnosti na trgu s strani večine socialnih podjetij. Ob tem je dodatni izziv, da je socialno podjetništvo še težje začeti in izvajati v nespodbudnem finančnem okolju.

So obstoječi finančni produkti na trgu primerni za socialna podjetja, bi le-ta morala prilagajati svojo dejavnost obstoječim virom financiranja? Ali je potrebno poleg obstoječih virov prilagoditi in razviti tudi nove, druge, alternativne vire, ki bi bili bolj prilagojeni socialnim podjetjem in njihovim specifikam? Če da, kdo naj naj bo nosilec tega razvoja in kdo naj nosi morebitna tveganja, povezana s temi instrumenti, iz katerih virov naj se zagotovijo sredstva? Kako svojo vlogo vidijo državne institucije, kako banke in kako zasebni vlagatelji? Ali je pluralnost finančnega trga za socialna podjetja v Sloveniji realno mogoča in kakšna naj bodo razmerja med nepovratnimi sredstvi, dolžniškim in lastniškim kapitalom, da bomo lahko govorili o spodbudnem finančnem okolju? Kako s pametjo prenesti oz. prilagoditi dobre prakse iz tujine?

Panelni predavatelj: Karl H Richter



Karl H Richter, EngagedX

Je strokovnjak in svetovalec na področju naložb z družbenim učinkom, ustanovitelj in direktor podjetja EngagedX v Londonu, katerega dejavnost je svetovanje na tem področju. Je član strokovne skupine za naložbe z družbenim učinkom pri OECD, strokovni sodelavec pri Finance Innovation Lab London in svetovalec v več organizacijah ter predavatelj na Frankfurt School of Finance & Management.

Po končanem študiju arhitekture v Afriki, na Nelson Mandela Metropolitan University, je svojo kariero začel kot arhitekt in vodja projektov ter vodja razvoja pri javnih in zasebnih gradbenih projektih. Obenem je leta 2000 vpisal še študij MBA (Business) na University of Wales v Cardiffu in ga leta 2002 tudi uspešno zaključil. V zadnjem desetletju pa ga je pot vodila na področje naložb z družbenim učinkom, s čimer se je pričel bolj intenzivno ukvarjati kot svetovalec pri združenju Euclid Network, London. Eno leto je bil vodja raziskav in razvoja pri UNDP SDG Impact Finance initiative (UNSIF), kjer je vodil raziskave za izboljšanje analitičnih okvirjev na področju investicij z družbenim učinkom. Kot član Evropske komisije (Groupe d'Experts de la Commission sur l'Entrepreneuriat Social (GECES)) je deloval v obdobju 2013–2018, prav tako pa je bil aktiven na področju naložb z družbenim učinkom tudi v ostalih državah po svetu (npr. Kitajska – China Alliance of Social Value Investment). Svoje znanje z veseljem predaja na različnih izobraževalnih institucijah, kot so Frankfurt School of Finance and Management in Universities of Oxford and Cambridge ali kot gostujoč predavatelj na raznih dogodkih s tematiko socialnega podjetništva, kot je letošnji na Ptuj.

Okrogla miza »Financiranje razvoja socialne ekonomije«

Moderator: mag. Primož Šporar, Sklad 05



Janez Topolšek
Sektor za socialno
podjetništvo, zadružništvo in
ekonomske demokracije
MGRT



Velislav Žvipelj
direktor Slovenskega
regionalnega razvojnega sklada



mag. Maja Tomanič Vidovič
direktorica Slovenskega
podjetniškega sklada

**Naložbe v
socialno ekonomijo
niso strošek.**

**Spodbujanje razvoja socialne
ekonomije zagotavlja
trajnostni razvoj družbe.**

**Finančni in nefinančni
instrumenti za pluralnost
finančnega trga.**

**Novi poslovni modeli za
financiranje socialne
ekonomije.**

**Naložbe se povrnejo z
denarjem, družbenimi
učinki ali s čim
tretjim?**



Karl H Richter
EngagedX



Tilen Šarlah
Feelsgood – Social Impact
Venture Fund

SPREMLJEVALNI DOGODKI

Sejem socialne ekonomije

Sejem je namenjen predstavitvi socialnih podjetij in iniciativ, ki imajo vsaka svojo, drugačno zgodbo, ki jih dela še bolj posebne. S svojim inovativnim delovanjem, izdelki in storitvami prispevajo k oblikovanju bolj kvalitetnega življenja. Naj bodo njihove zgodbe navdih drugim, da se podajo na pot socialnega podjetništva. To je tudi odlična priložnost, da obiskovalci spoznajo domača podjetja ter jih z nakupi ali drugimi aktivnostmi podprejo pri njihovem razvoju.

Sejem so omogočili:



Predstavitev knjige »Socialna ekonomija in zelena preobrazba v Evropski uniji«

Socialna ekonomija s številnimi akterji in široko raznolikostjo podjetij in organizacij v Evropski uniji s svojimi jasnimi vrednotami poskuša reševati posebne družbene in ekološke izzive. Avtorji so pripravili pet člankov, da vas seznani z nekaterimi vidiki, kako povezovanje socialnih podjetij in krožnega gospodarstva v praksi lahko omogoči boljše življenje posameznikov in družb v Evropski Uniji.

Podelitev nagrad »Naj socialno podjetje ali zadruga 2019« in »Naj podpornik socialne ekonomije 2019« v Podravju

Z natečajem in podelitvijo priznanj želimo prepoznati vrednost dela posameznikov in organizacij, njihov trud in prizadevnost za razvoj socialne ekonomije. Prav tako želimo predstaviti primere dobrih praks in ljudi spodbuditi k uporabi lokalnih storitev in proizvodov, z izvajanjem natečaja v prihodnjih letih pa dvigniti prepoznavnost sektorja tako v regiji kot širše.

Vodilni partner:

Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih možnosti PRIZMA, ustanova

Partnerji:

Zavod CITILAB Maribor, so.p.

PRJ HALO

RASG, d.o.o.

RIC SLOVENSKA BISTRICA

ŠGZ

ZAVOD PIP

Združenje CAAP, so.p.

ZRS Bistra Ptuj

Združenje Socialna ekonomija Slovenije, so.p.

Častni pokrovitelj konference:

Varuh človekovih pravic, Peter Svetina

